

Sk-SienVi (3509)

Sieniviljelytutkimus pinnallisesta näytteestä tilataan tutkimuspyynnöllä **Sk-SienVi**. Sieninatiivin tutkiminen sisältyy viljelytutkimukseen ja vastataan ns. värjäyslöydöksenä alustavana tuloksena ennen viljelytuloksen valmistumista.

Indikaatiot Pinnallisen sieni-infektion (iho, hiuspohja, kynsi) epäily. HUOM! Limakalvonäytteille (suu, genitaalit) suositellaan nopeampaa tutkimusta Hiiva, viljely (-CandVi, 1628).

Näyte Ennen näytteenottoa tulee pitää riittävän pitkä hoitotauko. Esim. kynsisienen hoidossa käytettävien paikallislääkkeiden ja pihkalakan vaikutus kynnessä voi kestää noin 1-3 kuukautta. Suun kautta otettujen sienilääkkeiden vaikutusaika on pidempi (3 - 6 kk, sormien kynsissä vaikutusaika on lyhyempi kuin varpaiden kynsissä).

Lisätietoa sienilääkkeiden vaikutuksesta näytteenottoon: Käypä hoito -suositus www.kaypahoito.fi

Lähetteeseen on merkittävä näytteen laatu, näytteenottoa ja mahdollisesti käytetty sienilääke tarkasti.

Iho: Näytteenottoa puhdistetaan vedellä ja 70% alkoholilla ja karsta poistetaan. Hiivainfektioepäilyssä tai ihon ollessa rikkonainen tai tulehtunut käytetään puhdistamiseen vettä tai keittosuolaliuosta. Steriilillä veitsellä raaputetaan runsaasti hilsettä tulehtuneen ja terveen ihon rajalta. Myös rakkulan osia voi ottaa näytteeksi.

Näyte otetaan puhtaaseen putkeen tai purkkiin (yskös / sieninäytepurkki). Jos tulehtunut alue ei ole tarpeeksi hilseilevää tai alue on kostea, näyte voidaan ottaa keittosuolassa kostutettuun pumpulitikkuun, joka laitetaan bakteerikuljetusputkeen (esim. Copan® tai Transpocult®), tai putkeen, jossa on 1-2 tippaa keittosuolaa kuivumisen estämiseksi.

Kynnet: Mahdollinen kynsilakka poistetaan. Kynnet ja kynsien alustat pestään hyvin juoksevassa vedessä ja pyyhitään 70% alkoholilla. Näyte otetaan terveen ja sairaan alueen rajalta vuoleamalla ja raaputtamalla kynttä aina kynsipohjaan saakka koko kynsilevyn paksuudelta, mukaan otetaan myös kynnen alta usein löytyvä paksu hilse. Poistettu kynsi lähetetään kokonaisuutena. Näyte otetaan puhtaaseen putkeen tai purkkiin (yskös / sieninäytepurkki).

Hiuspohja, parta, karvat: Muutoskohta puhdistetaan mahdollisuuksien mukaan 70% alkoholilla. Näytteeksi nypitään 10 - 20 hiusta tai karvaa juurineen, latvaosan voi halutessa leikata pois ja raaputetaan hilsettä mukaan. Näyte otetaan puhtaaseen putkeen tai purkkiin (yskös / sieninäytepurkki).

Korvanäytteet: Näyte otetaan pumpulitikulla ja laitetaan bakteerikuljetusputkeen.

Säilytys ja lähetys Purkkiin otetut näytteet säilytetään huoneenlämmössä. Bakteerinäytteen kuljetusputkeen otetut näytteet jääkaapissa (1-2 vrk). Kaikki näytteet lähetetään huoneenlämmössä.

Menetelmä Sieninäytteestä tehdään natiivitutkimus, jonka perusteella vastataan mahdolliset sienirihmat ja hiivasolut. Huom! Geelikuljetusputkeen otetusta näytteestä ei voida tehdä natiivitutkimusta.

Näyte viljellään erikoiskasvatusalustoille. Viljelylöydökset tunnistetaan morfologian perusteella mikroskoimalla.

Toimitusaika Työpäivinä Natiivitulos valmistuu tavanomaisesti 3-7 työpäivän kuluessa. Viljelytulokset vastataan 3 viikon kuluttua. Näytteen mahdolliset lisätutkimukset voivat pidentää tavanomaista vastausaikaa.

Tulkinta Sieniviljelyn ja siihen liittyvän natiivinäytteen mikroskopoinnin tarkoitus on osoittaa ihmistä kolonisoiva tai tautia aiheuttava sieni, joka voi olla esim. silsasieni, hiiva tai opportunistinen home. Natiivitutkimus on tärkeä, sillä sienien kasvu elatusaineella saattaa estyä mm. sienilääkkeiden vaikutuksesta tai kontaminanttisienien ja bakteerien ylikasvun vuoksi. Lisäksi jotkut silsasienikannat saattavat olla niin sopeutuneita isäntäänsä, etteivät ne enää kasva keinotekoisilla elatusaineilla. Natiivitutkimuksen perusteella ei pystytä sanomaan, onko sienirihmasto elävää vai kuollutta. Sientä ei pystytä nimeämään pelkästään natiivitutkimuksen perusteella, vaan tunnistus vaatii myös sieniviljelyn.

Konsultointi Mikrobiologian laboratorio
Puh. 045 7734 9039